

עין משפט
ורב מצינו

ז:

סוכה פרק ראשון סוכה

מסורת הש"ס

(6) לקמן י"א. (ז) וי"ל
(ספתי).

תורה אור השלם

1. בסבת חשבו שבועת
ימים כל דאורייתא
במשכיל ישרו בסבת:
ויקרא כג סב

הנהגות הב"ח

(6) י"ב ד"ה הא קא
מטריף וי' והאי למודיה
קא' והאי לתודיה קא'
ולא אמרין:

לענין רש"י

לע"ש פסוקים:
טרייל"א. נפן הסוכה על
כלונסאות.
אדר"א (ייד"א). קיפוס
ובסב ספסל.

מוסף רש"י

הדלה. טרייל"ד נלפ"י
ולקמן י"א. ראת הקיסוס.
איר"א נלפ"י והוא מלה
כגון י"ש. פסולה. שאין
מסבין בחמור, דאמר מר
ולקמן י"ב. באספך מגרנך
ומקצק. כפסול גורן ויקק
הסוכה מדבר ויקקו י"א.
והוא היה סיכור הרבה
שקצצו. אף לאחר שסבסב
בה. ולא אמרין שחלת
עשיתה כפסול ופסולה
היא.

מתני' כאלו עשאה כסוכה. ופסולה דמתני' כצרייתא בגמ' :
הפסולה פסולה. דשני סכין יש לה וקרא פסול סוכה מחמת סוכה
דלקמן : אס אין דיוורין. בגמרא וי'. מפרש לה : גמ' למה לי למיטני
כאלו עשאה כסוכה. כסוכה. מההוא קרא דנפקא לן מן הכית נפקא
לן מחמת האילן ולמה לי למיטני הא

כזהאי : הא קא מנטרף סוכה פסול. דמתני' כאלו עשאה כסוכה
מחמת סוכה פסול הוא דמתני' כאלו עשאה כסוכה
(דגריס טו) באספך מגרנך ומיקצק
ממה שאתה מאסף מגרנך עשה
סוכתך כפסולת גורן כגון קשין
ובפסולת יקב כגון אשכולות ויקנייתו
וחמורות אלמא מלוש בעינן ומהני כל
האילן ללל הסכך להשלים ללמה
של סוכה : כשכבטן. השפיל ענפיו
למטה מעורבין עם סכך כשר ואין
נראין צעין וסכך כשר רצה עליו
ומבטלה דמדאורייתא כל מילי בטל
ברובא דמתנן במתני' (לקמן דף י"א).
אס היה סיכור מרובה מן כשרה :
מאי למימרא. למה ליה לרשא
למימר כשרה ולמתנייה למה ליה
למימר כאלו עשאה כסוכה כסוכה
לשמועין דלא פסול אלא דומיא
דבית האל לאו מחמת שני סככים הוא
דכיון דחמור מרובה דענפיו מועטין
וסכך כשר רצה עליו מהיכא מתי
למיפסל לאו משום שני סככים איכא
דהא חד סככא הוא ולאו משום
מחומר איכא דהא בטל ליה ברובא.
שמע מינה מהכא דשכבטין על קני
הגג שקורין לט"א אע"פ שסמכות וזו
לזו כפחות מג' כיון שחמתן מרובה
מזלתן ואומר רבי דזהו השעור
כשהקנים והאזיר צניניהן כזוה
כדאמרין (לקמן דף כג) : כיוון מלגיל
כאסתר מלחמת ויעוד שכן הכסוי
והקנים כזוה אין לרין לנענע אלל
אס הקנים רצה נוטל אחת מביניהם.
וכל לשון חכמה שבה"ש לשון השפלה
והמפרש חכמה מלישה או עליפה
טועה דאי מחומר הוא מאי אהני ואי
מלוש הוא הא קמי או קללן מכלל
דרישא מחומר ועוד אי מלוש הוא
ללמה מרובה מחמתה אמאי לא
הלא נפלו על הסכך וגבי הדלה
עליה אמאי צני סיכור הרבה מהן :
אטו איכא דלא כבטן. דלאכא משום
מחומר דמנטרף סכך פסול לכשר
דאינו מעורב צניניהן ולתודיה קא'
ולא נטיל : דללה. הריס ופשט עליה

צעין דלית שקורין טרייל"א : קיפוס. עש מהתפשט מחד ושרשו
כאילן ועיקרו כאילן וקורין לו אדר"א ומתפשט ועולה על החומות :
פסולה. משום מחומר : סיכור דמי. סיכור הרבה מהן דמכשיר
ליה צניטול אי דלא חבטן דלא צניל אמאי כשרה : הא קמלערף.
ונמלא מסכך כמחומר ואף על פי שהוא רחוק ומובדל מרבה הוא
את הלל ורין להיות ללמה מרובה מחמתה לזד מזה : אלא
דכבטן. דצניל אגב כשר והוא ליה כוליה כשר : דיעבד. דמתני'
הדלה : ה"ג פסין כשירות היכי דמי כגון כשהפסולה חממה
מרובה מלללה ועליונה לללה מרובה מחמתה וקיימא עליונה
כסוכה עשרים שפין פסולות ה"ד כגון דתרייהו לללן מרובה
מחמתן וקיימא עליונה למעלה מכ' הפסולה כשרה ועליונה פסולה
היכי

צעין דלית שקורין טרייל"א : קיפוס. עש מהתפשט מחד ושרשו
כאילן ועיקרו כאילן וקורין לו אדר"א ומתפשט ועולה על החומות :
פסולה. משום מחומר : סיכור דמי. סיכור הרבה מהן דמכשיר
ליה צניטול אי דלא חבטן דלא צניל אמאי כשרה : הא קמלערף.
ונמלא מסכך כמחומר ואף על פי שהוא רחוק ומובדל מרבה הוא
את הלל ורין להיות ללמה מרובה מחמתה לזד מזה : אלא
דכבטן. דצניל אגב כשר והוא ליה כוליה כשר : דיעבד. דמתני'
הדלה : ה"ג פסין כשירות היכי דמי כגון כשהפסולה חממה
מרובה מלללה ועליונה לללה מרובה מחמתה וקיימא עליונה
כסוכה עשרים שפין פסולות ה"ד כגון דתרייהו לללן מרובה
מחמתן וקיימא עליונה למעלה מכ' הפסולה כשרה ועליונה פסולה
היכי

אמר

הא קא מצטרף סכך פסול כשר. לפי שהאילן מחומר
ובענין דבר מלוש דומיא דפסולת גורן ויקק ואס הסוכה
שחמת האילן מסוככת כדאי שללמה מרובה מחמתה לאו מיסתבר
שמיפסל משום צניטול סכך פסול כיון דכי שקלת ליה לפסול אחי

מתני' "העושה סוכתו תחת האילן כאילו
עשאה בתוך הבית סוכה על גבי סוכה
העליונה כשרה והתחתונה פסולה ר' יהודה
אומר אם אין דיוורין בעליונה התחתונה
כשרה : גמ' אמר רבא ב"א שנו אלא באילן
שצלתו מרובה מחמתו אבל חמתו מרובה
מצלתו כשרה ממאי מדקתני כאילו עשאה
בתוך הבית למה לי למיטני כאילו עשאה
בתוך הבית ליתני פסולה אלא הא קמ"ל
דאילן דומיא דבית מה בית צלתו מרובה
מחמתו אף אילן צלתו מרובה מחמתו וכי
חמתו מרובה מצלתו מאי הוי הא קא
מצטרף סכך פסול כשרי סכך כשר אמר רב
פפא ב"שחבטן אי בשחבטן מאי למימרא
מהו דתימא ניגזור היכא דחבטן אטו היכא
דלא חבטן קמ"ל דלא גורין הא נמי תנינא
הדלה עליה את הגפן ואת הדלעת ואת
הקיסוס וסיכך על גבן פסולה ואם היה
סיכור הרבה מהן או שקצצו כשרה היכי
דמי אילימא בשלא חבטן הא קא מצטרף
סכך פסול עם סכך כשר אלא לאו כשחבטן
ושמע מינה דלא גורין מהו דתימא הני מילי
בריעבד אבל לכתחילה לא קמ"ל : סוכה
ע"ג סוכה וכו' : ת"ד י"י (בסוכות) תשבו יולא
בסוכה שתחת הסוכה ולא בסוכה שתחת
האילן ולא בסוכה שבתוך הבית אדרבה
בסוכות תרתי משמע אמר רב נחמן בר
יצחק בסבת כתיב אמר ר' ירמיה "פעמים
ששתיהן שחממה כשרה והעליונה פסולה
פעמים שחממה פסולה והעליונה כשרה
פעמים ששתיהן כשירות היכי דמי כגון
שתחתונה חממה מרובה מצלתה והעליונה
צלתה מרובה מחמתה וקיימא עליונה בתוך
עשרים פעמים ששתיהן פסולות היכי דמי
כגון דתרייהו צלתן מרובה מחמתן וקיימא
עליונה למעלה מעשרים אמה פעמים
שתחתונה כשרה והעליונה פסולה
היכי

ניגור למיפסל מחמתה משום דקיימא עליונה למעלה מעשרים
ללא מסיק אדעתיה למיחא מחמתה משום צניטול פסול עם כשר
ומדחיז לעילוי כי חמתו מרובה כשר כמאן דלימיה דמי ולא פסול
למחמתה קא משמע לן דלא גורין הא אטו הא דוחק הוא זה
ועוד דמהאי טעמא הוי מלי למימר שחממה כשרה אטריף ליה
וגרס ר"מ מחמתה כשרה והעליונה פסולה היכי דמי כגון דעליונה
חממה מרובה מלללה ומחמתה לללה מרובה מחמתה וקיימא מחמתה
בתוך כ' כולמר אלל העליונה לא חיישין כלל ענין דקיימא ואפילו
למעלה מעשרים לא מיפסל מחמתה כהני והיינו דקאמר הש"ס
מהו דתימא ליטריף סכך פסול כשרי סכך כשר כולמר שחממה סכך
פסול מחמת דקיימא העליונה למעלה מעשרים קמ"ל דכי הא גוונא
לא חשיב סכך פסול וצריש עירובין (דף ג. וס) משמע קלם כפירוש

ר"מ גבי מקלס סכך בתוך כ' ומקלס למעלה מעשרים אף על גב
משום דעכשו הויא לה ללמה מרובה מחמתה ומיהו גבי הוין יורדין פירשנו לעיל דאפילו חשיב סכך פסול כשרה דמיייר בשללמה
מרובה מחמתה מה שבתוך עשרים והא דקאמרין (ס) אי קלס לה ויהא חממה מרובה מלללה היינו לפי שלא יכול להתקיים
הסכך שבתוך עשרים מחמת קלישותו יבא הרוח ויפיר או יפול : בסבת. ואפילו למאן דאמר יס אס למקרא מודה דלא לחס
בכתב המסורת כדפרישתי לעיל (דף וי) : תחתונה כשרה. כזר פירשתי לעיל :

נא א ב ג מ"י פ"ה
מהלכות סוכה הלכה
י' סוג ענין מן טו"ש
א"ח ס"י מרש פת"ק ח'
ס ד ה מ"י שס הלכה כז
סמג שס טו"ש א"ח
ס"י מרש פת"ק ח'

רבינו חננאל

בתני' העושה סוכתו תחת
האילן כאילו עשאה בתוך
הבית ופסולה. אוקימנא
באילן שצלתו מרובה
מחמתו. מפני שהיא
כסוכה תחת הסוכה. אבל
אם היה [אילן] שחמתו
מרובה מצלתו. שאינו
צריך סוכה. ותחת [את]
הנוף הנוטן על גבי הסכך
כשרה. כיצאנו בו הדלה
נלית [פי' על הדלעת]
את הגפן ואת הדלעת
ואת הקיסוס. וסיכך על
גבן פסולה. דמצטרף סכך
פסול. [פי' זה הגפן
והדלעת והקיסוס. בהדי
סכך כשר [של סוכה]
לפיכך פסולה. אס קצצו
כשרה ואפילו לכתחילה.
ולא גורין היכא דקצצו
אטו [היכאן] דלא קצצו.
סוכה על גבי סוכה כו'. וכו'
ר"מ כסוכות תשבו. בסבת
חמר כתיב. דמשמע סוכה
אחת ולא שתי. מיכן
אמר לא בסוכה שעל גבי
סוכה ולא בסוכה שתחת
האילן ולא בסוכה שבתוך
הבית. אמר ר' ירמיה
פעמים ששתיהן כשירות
פעמים ששתיהן פסולות
פעמים שחממה פסולה
כשרה והעליונה פסולה
פעמים שהעליונה כשרה
והתחתונה פסולה. וכולן
פסולות הן.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones